

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - פְּרָא 01:31

כללות תפיסת צורת הבריאה והאדם

השְׁמִימָה, מדריגת האחד, ומצד התפיסה הזו גופא בטר רישא גריר, כי הראש אינו בתפיסת איברים, אלא בתפיסת אחד, ונתחדד בזה מדריגה נוספת, שגם בגוף עצמו שהוא איברים, יש את הראש שבו נמצאת החכמה, שהוא במדריגת הרזא דאחד. וזה מדריגת אשר יצר את האדם בחכמה, שזה החכמה עילאה, שעליה נאמר הוא והכמתו חד - רזא דאחד, ולכן דיקא ביעקב נאמר סְלָם מְצָב אַרְצָה וְרֵאשׁוֹ מְגִיעַ הַשְּׁמִימָה, מצד הישראל שבו שזה - לי ראש. מצד כך כאשר אדם דבוק בתורה - במוחין העליונים הוא בתפיסת נשמה, וכך היתה התפיסה הפשוטה קודם חטא אדה"ר, אך כל עוד הוא במדריגת גופו, כל תפיסתו היא של איברים, שזה תפיסתו מכח חטא אדה"ר, שמכח חטאו נתחלק להרבה איברים, וזה עומק כח הגלות, ירידה ממדריגת ראש למדריגת גוף, וכיון שהגוף הוא מתחלק לאיברים כמו בחטא אדה"ר, כך בכל גלות מתפזרים לארץ של האבר שבו הם פגמו, ובגלות האחרונה שהיא צירוף של כל הגלויות כולם, הם מתפזרים לכל האיברים שהם כל הארצות כולם, משא"כ כאשר ישראל במדריגתם הם נמצאים בתפיסת ראש, בביהמ"ק.

וביתר עומק, רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח איברים, וכשם שכל מצוה יש את שורשה ויש ממנה התפרטות עד אין קץ, לכך גם כל אבר בעצמו בגלות מתחלק לעוד ועוד חלקים מכח הרמ"ח - רומח [חרב], ואוריתא וישראל חד, א"כ זה גם עומק שורש גלות התורה שכל מצוה יכולה להתפרט עוד ועוד, וזה עומק שורש הגלות שלכן אין כמעט מקום בעולם שאין שם ישראל, ומכח שהם עוסקים שם בתורה ומתקנים את אותו האבר, הם נגאלים וחוזרים לראש, וזה עומק כח הקילקול וההתפרטות שבבריאה שהוא מכוחו של עמלק, שהוא כח הספק, ויניקתו מכח הרמ"ח בתפיסת ריבוי וההתפררות, ולכן ברפידים רפו ידיהם, ולכן נאמר במלחמת עמלק צֵא הַלְחֵם בְּעַמְלֵק מְהֵרָה, דהמלחמה היא לתקן את שורש הפירוד שעושה עמלק, ולכן המן טען לְשֹׁנוֹ עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְרָד בֵּין הָעַמִּים.

והתיקון לזה, זה שעוסקים בתורה באופן שמצרפים את כל פרטי המצוה לתוך המצוה, ובפרטות כל אחד באבר העיקרי ששם שורשו בחלקו שלו, צריף להחזירו למדריגת התורה עצמה. ואז חוזר כח הפרטות של כל הגלויות ומתאחד בשורשו בתורה, וכך נתקן כל מציאות השבירה.

ובתמצית, יש ג' תפיסות לבריאה, התפיסה העליונה היא רזא דאחד, התפיסה האמצעית היא תפיסת האיברים, והתפיסה התחתונה היא שהאבר נהפך לשבר, והאבר מתפרט עוד ועוד שזה עומק כח הגלות. ומעומק הגלות שהיא ההתפרטות הגמורה, דור שכולו חיב, הקב"ה עתיד לחדש את עולמו, ושם לא יהיה לא תפיסת שבר, ולא תפיסת איברים, שהם תפיסת שית אלפי שנים, ולכן מצוות בטילות לעת"ל, [ולמ"ד שאינם בטילות הכונה שחוזרים לשורשם בתורה], אלא יתגלה רזא דאחד, ולא יהיה וְיִיָּצֵר אֶת הָאָדָם עֶפְרָיִם מִן הָאֲדָמָה, דהרי יתגלה פנים לים מְכֻסִּים, ואז במקום ברא - שית, יהיה בר - א', שהא' יהיה שורש כל הגילוי כולו, ועל הזמן הזה נאמר פִּיּוֹם הַהוּא יְהִי ה' אֶחָד וְיִשְׁמֹ אֶחָד. התיקון השלם הוא לחזור למעלה ממדריגת איברים, ולדבק את עצמו ברזא דאחד, ועליו נאמר שהוא בן העולם הבא.

[עבור המערכת נושאי השיעור: בר בן בנים ברא בראשית בריאה אברהם יעקב ישראל באר שבר יצא יציאה שש אחד אבר חמר חומר רמח רומח מחר שמים ארץ פר פרור עפר מים (נשמה וגוף, ראש ואברים, אחד ושש)]

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

שורש המילה ברא הוא פְּרָאשִׁית פְּרָא, בר א', א' - אלופו של עולם, קודם שנברא העולם היה הוא ושמנו לבדו, והוא ברא נבראים, וזה בר שענינו יציאה חוצה לו, לברא נבראים שהם רב, הרבה בריות, וכן בר מלשון בן, דשורש הנבראים זה ישראל שנקראים בְּנֵים אֱתָם לה' אֱלֹהֵיכֶם, בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל.

שורש ריבוי [יציאת] הבריאה הוא לשש, פְּרָאשִׁית - ברא שית, ולכן צורת הבריאה היא שש צדדים, [מעלה מטה, ימין ושמאל, פנים ואחור], וכן זמן הבריאה הוא פִּי שְׁשֵׁת יָמִים עֲשֵׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, ומלבד זה יש גם תפיסה של אחד שהיא וְבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפָשׁ, ששבת היא רזא דאחד כידוע, והיא שמו דקוב"ה שזה סוד הא', וישראל שהם בניו ושאר כל הבריאה הם בתפיסת שית. **בתפיסת** השש יש תפיסת פירוד ותפיסת אחדות, תפיסת הפירוד הוא שלכל דבר יש את הפכו, לפנים יש אחור ולמעלה יש מטה, לימין יש שמאל. ותפיסת האחדות היא שש מאוחדים, או אחדות חיזונית כמו שבמצרים ילדו ששה בכרס אחת, וכן ששה מתעטפים בטלית אחת, או אחדות פנימית שמתגלה בששה הכח שמאחד אותם שיונק מהרזא דאחד.

אחד מצרופי המילה ברא זה אבר, דכל חלק מחלקי הבריאה הוא אבר מהצורת אדם, שכידוע צורת העולם והאדם שורשם חד. וזה מצד החזונית והריבוי של הבריאה שזה החומר - רמ"ח איברים, שזה גופו של האדם, אך מצד הוֹיָפֵחַ בְּאֶפְרוֹי נְשָׁמַת חַיִּים, ומאן דנפח מדיליה נפח, שזה הנשמה, זה תפיסת האחד. כלומר הגוף זה הבר, הריבוי, והא' זה הנשמה שהיא חלק אלוק ממעל שהיא בתפיסת אחדות.

דוגמא ברורה לכך, דהבריאה נבראה בחכמה, [כדברי התרגום ירושלמי] בראשית - בחכמתא, וכן אשר יצר את האדם בחכמה, ומצינו במנורה שהיא בתפיסת החכמה כשארז"ל הרוצה להחכים ידרים שמנורה בדרום. ובמנורה מחד היא היתה פְּלָה מְקֻשָּׁה אֶחָת, ומאידך נִשְׁפָּה קָנִים וְצִאִים מְצַדִּיהָ, כלומר שיש במנורה כללות שזה המקשה אחת, שזה החכמה עילאה שבמנורה, תפיסת צורת אדם עליון - נשמה, והתפרטות שזה הקנים היוצאים [לבר], שזה החכמה תתאה שבמנורה, תפיסת צורת אדם תחתון - גוף. ולצורך יצירת גוף האדם עפר מן האדמה ה' העלה מים מהאדמה לגבל את עפרו כמ"ש וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, ובכללות מים העולים מן האדמה נקראים או מעיין או באר - אותיות ברא. כלומר מהמים שבבאר ברא אברים.

אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם, וארז"ל אל תקרי בהבראם אלא באברהם נברא העולם. אברהם בגמטריא רמ"ח. באברהם אבינו מתגלים שתי תפיסות הבריאה, דנחלקו בגמרא האם שמים נבראו תחלה שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ או שארץ נבראת תחלה שנאמר ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים, מצד התפיסה העליונה, ששמים קדמו, זה תפיסת הנשמה, אך מצד התפיסה שארץ קדמה, זה התפיסה התחתונה מצד הגוף, לפי"ב באברהם, מצד גופו של אברהם, זה ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים, שארץ קדמה, שזה מצד החומר, הרמ"ח. אך מצד נשמתו שמים קדמו לארץ, הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם - באברהם.

וכך גם בבחינת מקום, שעפר חו"ל גזרו עליו טומאה, שהוא בתפיסת איברים, משא"כ ארץ ישראל [ובפרט ירושלים] היא בתפיסת אחד, אין זה פִּי אֵם בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם. ולכן גופו של האדם נוצר מהעפר [ע-פר, פירורים] של כל הארצות כולם, שהם בתפיסת ארץ קדמה לשמים, תפיסת איברים, משא"כ ראשו מארץ ישראל, ממקום ביהמ"ק, שְׁזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, בבחינת וְרֵאשׁוֹ מְגִיעַ